

Numer
1/2023

Puls Regionu

LUBELSKI INFORMATOR UNIJNY

**Ogłosiliśmy
pierwsze
nabory**

**Bezpieczeństwo przede
wszystkim. Straż pożarna
pierwszym beneficjentem
nowego programu**

**Pomogą w znalezieniu
unijnej dotacji**

Spis treści

Aktualności

Komitet Monitorujący.....	4
Rzecznik Funduszy Europejskich: Służę pomocą.....	13
Rok 2023 Europejskim Rokiem Umiejętności.....	16
Ruszyła kolejna edycja programów Interreg.....	22

Temat numeru

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 – pierwsze nabory wniosków o dofinansowanie.....	6
Bezpieczeństwo przede wszystkim.....	7
EFS+ rozpoczyna od edukacji.....	8
Przedsiębiorco, startują nowe nabory na rozwój firm z Lubelszczyzny.....	10
Pomogą w znalezieniu unijnej dotacji.....	12

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”
egzemplarz bezpłatny

Nakład: 4000 egz.

Wydawca: Departament Zarządzania Programami
Regionalnymi
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
w Lublinie
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl, www.rpo.lubelskie.pl,
www.facebook.com/LubelskieFunduszeEuropejskie

Projekty

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie w nowej formule.....	19
Miliony trafiły do najzdolniejszych.....	20
Lubelskie pomaga Ukrainie – nauka języka polskiego, czyli projekt niwelujący bariery językowe.....	21

Wydarzyło się

Lubelskie – region przyjazny inwestorom.....	24
Podsumowanie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.....	24
Budują miejsce do życia.....	25
Święto Funduszy i ich beneficjentów.....	26
Lubelskie Pięknieje. IV edycja konkursu plastycznego.....	27
Nie tylko „puls Regionu”.....	27

Fotoreportaż

Nie tylko miasta odzyskują swój blask.....	14
--	----

Redakcja: Oddział Komunikacji i Promocji, Departament Zarządzania Programami Regionalnymi

Fotografie: ©UMWL, Adrianna Iwan, Łukasz Frączek, Marcin Tarkowski, Jan Jakub Smarczewski PIXEL, Michał Lenart, Polska Press, DiSR.

Okładka: Na okładce fotografia prezentująca Marszałka Województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego i Komendanta PSP w Lublinie nadbrygadiera Grzegorza Alinowskiego, którzy podpisali pierwszą umowę na dofinansowanie projektu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2012-2027.

Druk, skład i łamanie: Studio Wydawnicze VERSUM

E -book: Pobierz elektroniczną wersję „Pulsu Regionu”.

Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 rozpoczął pracę

Pierwsze posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (KM FEL) już za nami. Podczas inauguracyjnego posiedzenia KM FEL podjęto kilka uchwał regulujących pracę tego ciała.

Aleksandra Kowalska reprezentująca Komisję Europejską i Jarosław Stawiarski, Marszałek Województwa Lubelskiego podczas obrad Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Komitet kluczem do uruchomienia naborów

Spotkanie otworzył Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski, przewodniczący KM FEL. W trakcie z uczestnikami połączyły się przedstawicielki Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego (DG EMPL) Komisji Europejskiej Cinzia Masina oraz Aneta Sobotka. W spotkaniu stacjonarnie uczestniczyła także Aleksandra Kowalska z Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej (DG REGIO).

– To posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027 to jeden z ostatnich kroków, które dzielą nas od ogłoszenia pierwszych naborów wniosków o dofinansowanie projektów. Zatwierdzone przez Komitet Monitorujący kryteria wyboru projektów pozwolą nam już w najbliższym czasie ogłosić pierwsze nabory. W 2023 roku planujemy ogłosić aż 83 nabory w ramach 61 działań. Łączna kwota przeznaczona na ich sfinansowanie sięgnie 5 miliardów

złotych – mówił marszałek Jarosław Stawiarski.

W pracach Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 KM FEL uczestniczą także przedstawiciele Komisji Europejskiej:

– Rolą Komisji Europejskiej w spotkaniach Komitetów Monitorujących jest doradztwo w zakresie prezentowanych informacji, mam tu na myśli w szczególności kryteria wyboru projektów, osiągniętych postępów czy ewaluacji – powiedziała Cinzia Masina, zastępca kierownika działu w DG EMPL.

W swoim wystąpieniu Masina podziękowała całemu zespołowi za udane negocjacje dot. kształtu programu regionalnego na lata 2021-2027 – *Negocjacje nie zawsze były łatwe, były duże dyskusje, ale dobre, i trzeba powiedzieć, że była to wspaniała współpraca. Dziękuję bardzo za to – mówiła przedstawicielka Komisji Europejskiej.*

Pierwsze uchwały

Podczas pierwszego posiedzenia KM FEL podjęto uchwały w zakresie:

- przyjęcia Regulaminu KM FEL;
- powołania 4 grup roboczych: ds. zasad horyzontalnych, ds. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, ds. Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, ds. instrumentów finansowych;
- zatwierdzenia metodyki i kryteriów stosowanych przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;
- zatwierdzenia metodyki i kryteriów stosowanych przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
- *Cieszę się, że podczas dzisiejszego posiedzenia Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Lubelskiego*

2021-2027 zatwierdził m.in. wypracowane przez Instytucję Zarządzającą, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, metodykę kryteriów, czyli rodzaje kryteriów i etapy oceny, co pozwoli na sprawne wdrażanie Programu, a co za tym idzie: przyspieszy proces wydawania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 – mówiła Dyrektor Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi **Anna Brzyska**, zastępczyni przewodniczącego KM FEL.

Członkowie KM FEL zapoznali się również z aktualizacją dokumentu pn. „Ocena ex-ante wykorzystania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2021-2027 w województwie lubelskim” oraz Harmonogramem naborów wniosków o dofinansowanie planowanych do ogłoszenia w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 w 2023 roku.

O komitecie

19 stycznia 2023 r. uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego Instytucja Zarządzająca Funduszami Europejskimi dla Lubelskiego 2021-2027 powołała Komitet Monitorujący program regionalny dla województwa lubelskiego. Jest to niezależny organ opiniotawczo-doradczy, którego głównym celem jest wsparcie Instytucji Zarządzającej w procesie monitorowania i wdrażania programu. Powołanie Komitetu to jeden z kluczowych warunków rozpoczęcia realizacji programu w ramach owej perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Warto podkreślić, że nasze

województwo było jednym z pierwszych regionów w Polsce, który powołał Komitet Monitorujący.

W pracach Komitetu bierze udział 25 przedstawicieli strony publicznej i 25 przedstawicieli strony niepublicznej w charakterze członków (wraz z zastępcami) oraz 6 przedstawicieli w charakterze obserwatorów.

W skład Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 wchodzi przedstawiciele:

- Instytucji Zarządzającej Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027,
- Instytucji Pośredniczących ustanowionych w systemie realizacji programu – Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie,
- administracji rządowej – Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Finansów,
- władz regionalnych, lokalnych i miejskich i innych instytucji publicznych,
- partnerów społecznych i gospodarczych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie.

Listę członków KM i informacje o pracach tego ciała znajdziecie na stronie internetowej funduszeUE.lubelskie.pl w zakładce [Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027](#).

Inauguracyjne posiedzenie Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 – pierwsze nabory wniosków o dofinansowanie

Pierwszy kwartał 2023 roku w Instytucji Zarządzającej Programami Regionalnymi upłynął głównie pod znakiem prac nad Szczegółowym Opiszem Priorytetów oraz nad ogłoszeniem pierwszych naborów wniosków o dofinansowanie w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027. Łącznie w marcu ogłoszonych zostało 11 naborów na łączną kwotę alokacji ok. 1,17 miliarda złotych.

Dotrzymujemy słowa

Już 17 marca 2023 roku ogłoszone zostały pierwsze cztery nabory w działaniach:

- 2.6 Inwestycje rozwojowe w MŚP,
- 9.1 Aktywizacja zawodowa - projekty PUP,
- 10.3 Kształcenie ogólne,
- 10.6 Kształcenie osób dorosłych.

Także w marcu ogłoszone zostały nabory w takich obszarach tematycznych jak: bezpieczeństwo ekologiczne, dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy, wspieranie strategii niskoemisyjnych oraz zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii. W siedmiu spośród 11 naborów ogłoszonych w marcu formą wsparcia będzie dotacja, zaś w 4 pozostałych formą wsparcia będą instrumenty finansowe. – *Kiedy 24 listopada 2022 roku Komisja Europejska zatwierdziła nasz program regionalny, deklarowaliśmy, że dołożymy wszelkich starań, by pierwsze nabory wniosków o dofinansowanie zostały ogłoszone właśnie w pierwszym kwartale 2023 roku. Dziś możemy z satysfakcją stwierdzić, że słowa dotrymaliśmy* – podkreśla, **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski.**

Harmonogram na rok

Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 został przyjęty przez Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 17 stycznia 2023 roku. Jego horyzont czasowy sięga I kwartału 2024 roku. – *Wszystko po to, by wnioskodawcy mogli z odpowiednim wyprzedzeniem zapoznać się z planem naborów i tak zorganizować swoje prace, by jak najlepiej przygotować się do złożenia wniosku o dofinansowanie* – tłumaczy **Dyrektor Departamentu Za-**

rządania Programami Regionalnymi Anna Brzyska.

W harmonogramie zaplanowano aż 100 naborów w ramach 68 działań na niebagatelną łączną kwotę alokacji ponad 5,3 mld złotych.

Zaplanowane na 2023 rok nabory będą dotyczyć między innymi: infrastruktury badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw, badań, innowacji i cyfryzacji MŚP (nabory ogłaszane przez Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie), cyfryzacji usług publicznych i zdrowotnych, OZE, gospodarki wodno-ściekowej, infrastruktury edukacyjnej, gospodarki odpadami komunalnymi (nabory ogłaszane przez Departament Wdrażania EFRR), aktywizacji zawodowej (nabory ogłaszane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie) czy ekonomii społecznej, nowych miejsc opieki przedszkolnej, programów pomocy stypendialnej, rozwoju usług opiekuńczych i asystenckich (nabory ogłaszane przez DW EFS).

Warto się przygotować

Perspektywa finansowa na lata 2021-2027 tylko w części przynosi kontynuację rozwiązań znanych z poprzednich okresów

programowania. W systemie realizacji nie brakuje nowości, z którymi potencjalni beneficjenci muszą się zaznajomić i oswoić, by skutecznie aplikować o środki, a następnie realizować poszczególne projekty. (Na stronie 10 piszemy o tym gdzie można znaleźć pomoc w przygotowaniu się do aplikowania o unijne pieniądze).

– *Niezwykle istotne dla wnioskodawców będzie zapoznanie się z funkcjonalnościami Centralnego Systemu Teleinformatycznego, a w jego ramach narzędzia WOD2021 do obsługi wniosków o dofinansowanie ze środków EFRR oraz narzędzia SOWA EFS do obsługi wniosków o dofinansowanie ze środków EFS+. Wiedzę w tym zakresie można pozyskać dzięki filmikom instruktażowym, które są dostępne na naszej stronie internetowej – zachęca Anna Brzyska. – Serwis internetowy funduszeUE.lubelskie.pl warto śledzić również dlatego, że publikowane są tam wszystkie niezbędne informacje.*

Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w programie Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 będzie cyklicznie aktualizowany o nabory planowane do ogłoszenia w kolejnych kwartałach.

DZPR

Bezpieczeństwo przede wszystkim

Pierwsza umowa w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 już została podpisana. Na jej podstawie prawie 107,5 mln złotych zasili budżet Państwowej Straży Pożarnej. Pieniądze pomogą rozwiązać nagłą kwestię dostosowania Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na terenie województwa lubelskiego do zmian klimatycznych.

Zawsze pierwsi na miejscu zdarzenia

Rozbudowująca się infrastruktura drogowa i mieszkaniowa, nowo powstające przedsiębiorstwa, wzrastająca liczba ludzi, samochodów, w tym aut elektrycznych, oraz bardzo duże zmiany klimatyczne powodują, że nie tylko rośnie liczba zdarzeń wymagających interwencji służb, ale także spada poczucie bezpieczeństwa mieszkańców regionu. Kluczowe dla poprawy tego stanu jest właściwe przygotowanie służb ratowniczych, zwłaszcza straży pożarnej. To strażacy podejmują najwięcej działań ratowniczych, ratowniczo-gaśniczych czy minimalizujących negatywne skutki zdarzeń.

– *Straż pożarna jest zawsze pierwsza na miejscu zdarzenia i dziś jest pierwsza po wykorzystanie środków unijnych*
– mówił **Komendant Wojewódzki Pań-**

stwowej Straży Pożarnej w Lublinie nadbrygadier Grzegorz Alinowski.

– *Postanowiliśmy zastosować innowacyjne rozwiązania przy suszach hydrologicznych – będziemy pozyskiwać dla OSP w każdym powiecie ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy z funkcją przewozu wody pitnej.*

Umowa pozwalająca na szybkie wsparcie dla Państwowej Straży Pożarnej podpisana została 31 marca 2023 roku. – *Jest to pierwsza umowa w Polsce, gdzie będziemy w ramach nowej perspektywy wydawać pieniądze z Funduszy Europejskich przeznaczonych na realizację programów regionalnych. Jej realizacja potrwa do końca 2025 roku. Sprzęt do realizacji zadań związanych ze zmianami klimatu i klęskami żywiołowymi jest nieodzowny. Tego sprzętu będzie bardzo dużo i mam nadzieję, że to będzie wpływało na ochronę naszego środowi-*

ska i dbanie o bezpieczeństwo mieszkańców – podkreśla marszałek Jarosław Stawiarski.

Zwiększenie bezpieczeństwa regionu i Unii Europejskiej

Realizacja projektu „Dostosowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na terenie województwa lubelskiego do zmian klimatycznych” oszacowana została na ponad 130,5 mln zł, z czego prawie 107,5 mln zł pochodzić będzie z Funduszy Europejskich. Te pieniądze pozwolą wzmocnić przez zakup sprzętu zarówno jednostki Państwowej Straży Pożarnej, jak i Ochotniczej Straży Pożarnej wchodzące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Lepszy sprzęt i zaplecze techniczne z pewnością pozytywnie przyczyni się do poprawy:

- poczucia bezpieczeństwa mieszkańców regionu;
- efektywności prowadzonych działań ratowniczych;
- zwiększenia możliwości zapobiegania klęskom żywiołowemu;
- systemu ochrony obszarów przygranicznych RP i strefy Schengen;
- bezpieczeństwa ekologicznego na obszarach Natura 2000 i innych obszarach chronionych i cennych przyrodniczo.

Niezbędny sprzęt i narzędzia

Aby osiągnąć zakładane cele, strażacy zamierzają doposażyć swoje jednostki w setki sztuk niezbędnego sprzętu i urządzeń. Będą to m.in. pojazdy ratowniczo-gaśnicze, samochody z drabinami mechanicznymi, łodzie, quady, wyposażenie niezbędne do prowadzenia działań ewakuacyjnych oraz długoterminowych. Jedną z ważniejszych cech planowanych uzupełnień jest to, że wśród tego sprzętu ważne miejsce zajmują narzędzia do likwidowania skutków nawałnic i silnych wiatrów. Strażacy planują również rozbudowę własnego systemu monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami.

Straż pożarna, zarówno ochotnicza jak i państwowa od dawna korzystają z możliwości jakie dają im Fundusze Europejskie. Strażacy z OSP w Piaskach ćwiczą ze sprzętem zakupionym w ramach projektu finansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2021

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w marcu ogłosił dwa nabory wniosków realizowane w trybie konkurencyjnym. Od razu też zaprosił potencjalnych wnioskodawców na szkolenia.

EFS+ rozpoczyna od edukacji

Godne miejsce w harmonogramie naborów wniosków o dofinansowanie dla programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 zajmują nabory związane ze wsparciem, którego źródłem finansowania jest Europejski Fundusz Społeczny Plus. Odpowiedzialny za ich realizację Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego (DW EFS) zaplanował przeprowadzenie w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy aż trzynastu naborów w trybie konkurencyjnym.

Zakres interwencji, która będzie przedmiotem planowanych naborów przez DW EFS w 2023 r. i pierwszym kwartale roku 2024, można zawrzeć w trzech wymiarach: zwiększanie spójności społecznej, lepsza edukacja, zaspokajanie potrzeb rynku pracy.

– Dzięki tak dużej liczbie naborów uwzględnionej w harmonogramie

w 2023 roku przyszli beneficjenci będą mieli możliwość aplikowania o dofinansowanie na bardzo różnorodne typy projektów – mówi p.o. Dyrektora DW EFS Łukasz Budyńczuk. – Daje to szeroki wachlarz możliwości zaplanowania m.in. usług społecznych, wsparcia w zakresie edukacji, pomocy rodzinom znajdującym się w niekorzystnej sytu-

acji, dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy.

Pierwsze nabory

Już w pierwszym kwartale tego roku wnioskodawcy mogą starać się o wsparcie Funduszy Europejskich w dwóch naborach. Na pierwszy ogień poszły Działania

10.3 i 10.6. Sprawdźmy, kto i na co może otrzymać dofinansowanie.

Kształcenie ogólne

W ramach naboru wspierani będą wyłącznie uczniowie szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących, którzy mieszkają lub uczą się w województwie lubelskim i znajdują się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Wsparcie uczniów realizowane będzie poza edukacją formalną poprzez działania przyczyniające się do rozwoju ich kompetencji, umiejętności, uzdolnień oraz zainteresowań. W naborze premiowane będą przedsięwzięcia ukierunkowane na rozwój kompetencji dotyczących zielonej transformacji i/lub kompetencji cyfrowych.

Co ważne zaplanowane w projekcie zadania będą musiały odpowiadać na potrzeby i problemy grupy docelowej, zidentyfikowane na obszarze jego planowanej realizacji.

Do rozdysponowania będzie prawie 20 mln zł pochodzących z Funduszy Europejskich i budżetu państwa.

Ze względu na utrzymujące się różnicowanie społeczno-gospodarcze w ramach naboru dodatkowo premiowane będą projekty skierowane wyłącznie do uczniów szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących mieszkających lub uczących się na terenie gmin zagrożonych trwałą marginalizacją lub miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze w województwie lubelskim.

Kształcenie osób dorosłych

W I kwartale 2023 r. można ubiegać się o dofinansowanie projektów poświęconych wsparciu osób dorosłych w rozwoju i nabywaniu nowych umiejętności, kwalifikacji i kompetencji poza systemem Bazy Usług Rozwojowych (BUR), w zakresie umiejętności podstawowych i przekrojowych, realizowanego w modelu ścieżki podnoszenia kwalifikacji zwanych Upskilling pathways. Wsparcie w ramach naboru będzie mogło być skierowane wyłącznie do osób dorosłych, które pracują, zamieszkują lub przebywają na terenie województwa lubelskiego, o niskich umiejętnościach podstawowych zgłaszające z własnej inicjatywy chęć podnoszenia, uzupełnienia umiejętności i kompetencji. Wnioskodawcy, projektując wsparcie dostosowane do potrzeb i problemów grupy docelowej, będą mogli wykorzystać modele i doświadczenia wypracowane w ramach projektu „Szansa – Nowe możliwości dla dorosłych” realizowanego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji w partnerstwie z Instytutem Badań Edukacyjnych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój..

Do rozdysponowania jest niemal 13 mln zł, na które składają się Fundusze Europejskie i budżet państwa.

Pomożemy przyszłym beneficjentom

Korzystając z doświadczeń poprzednich okresów programowania, DW EFS wszyst-

kie nabory poprzedzi cyklem spotkań i szkoleń stacjonarnych dla potencjalnych beneficjentów. Dotyczyć one będą oczywiście możliwości otrzymania wsparcia unijnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

– *W czasie tych spotkań przedstawimy założenia naborów, wymogi stawiane przez kryteria wyboru projektów, kwalifikowalność wydatków i sposób aplikowania oraz odpowiemy na pytania* – zapowiada dyrektor Budyńczuk. – *Szkolenia będą oczywiście bezpłatne i dostępne dla wszystkich potencjalnych beneficjentów.*

Informacje na temat szkoleń są dostępne na stronie internetowej funduszeUE.lubelskie.pl.

Kalendarz potencjalnego beneficjenta EFS+

I

W drugim kwartale zaplanowano aż pięć naborów wniosków w trybie konkurencyjnym. Wynikają one z Działań:

- 8.2 Ekonomia społeczna;
- 8.6 Usługi zdrowotne;
- 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej;
- 9.5 Ochrona środowiska pracy;
- 10.3 Kształcenie ogólne.

II

Kolejny kwartał to nabory dla Działań:

- 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej;
- 10.1 Skuteczna edukacja (III kwartał);
- 9.6 Adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian;
- 10.1 Skuteczna edukacja;
- 10.6 Kształcenie osób dorosłych.

III

Ostatni kwartał bieżącego roku to dwa nabory w ramach Działań:

- 8.5 Usługi społeczne;
- 10.2 Edukacja przedszkolna (IV kwartał).

IV

Na początek 2024 r. w harmonogramie wskazano nabory w Działaniach:

- 10.4 Kształcenie zawodowe na realizację programów rozwojowych szkół;
- 8.5 Usługi społeczne w zakresie m.in. tworzenia Centrów Usług Społecznych.

DW EFS

Szkolenie dla potencjalnych wnioskodawców z udziałem Sławomira Sołtysa - po Zastępcy Dyrektora DW EFS (zdjęcie powyżej) i indywidualne spotkania w ramach Dni Otwartych organizowane przez Departament

Przedsiębiorco, startują nowe nabory na rozwój firm z Lubelszczyzny

Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 oferuje wsparcie lubelskich firm niemal na każdym etapie ich rozwoju – począwszy od prowadzenia prac badawczych i wdrażania innowacyjnych pomysłów, po inwestycje w OZE i promocję przedsiębiorstwa na rynkach zagranicznych. Zapraszamy do przeglądu działań wdrażanych przez Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości (LAWP) w I i II kwartale 2023 r.

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości dba o swoich potencjalnych wnioskodawców. Szkolenie dla nich otwiera dyrektor Marek Neckier

Nabory dla firm w I połowie 2023

– *Przed nami pracowity rok, bowiem tylko w 2023 roku Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie przeprowadzi jedenaście naborów. Część z nich skierowana jest bezpośrednio do lubelskich przedsiębiorców, jeden, to projekt strategiczny dla województwa lubelskiego, natomiast trzy z nich wdrażane będą przy udziale Banku Gospodarstwa Krajowego i pośredników finansowych* – mówi **Dyrektor LAWP Marek Neckier**.

W pierwszej połowie roku lubelscy przedsiębiorcy mają największe szanse na dotacje na projekty badawcze, inwestycje w infrastrukturę laboratoryjną oraz transformację cyfrową firm. W nowej perspektywie część projektów będzie finansowana z preferencyjnych pożyczek unijnych.

Mowa o projektach związanych z ochroną środowiska, odnawialnymi źródłami energii oraz tzw. inwestycją początkową – czyli zakupem środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych związanych z utworzeniem nowego zakładu, zwiększeniem zdolności produkcyjnych, zmianą technologii czy dywersyfikacją produkcji. Należy pamiętać, że pożyczki unijne są instrumentem zwrotnym. Ich preferencja będzie polegać na oprocentowaniu atrakcyjniejszym niż to oferowane przez banki komercyjne. Dodatkowo możliwe będzie udzielenie dotacji np. na zakup magazynu energii przy pożyczce na OZE. Pożyczek udzielać będą pośrednicy finansowi.

Infrastruktura laboratoryjna – dotacje

Działanie 1.2 Infrastruktura wspomagająca rozwój technologiczny przedsiębiorstw

Dotacja skierowana jest do MŚP, dużych firm oraz konsorcjów, które stworzą lub rozwiną istniejące zaplecze badawczo-rozwojowe. Przedsiębiorstwa realizujące projekty będą mogły przeszkolić swoich pracowników w zakresie obsługi zakupionych urządzeń laboratoryjnych. Składanie wniosków zaplanowano od 30 czerwca do 18 sierpnia 2023 r. Budżet naboru to ponad 6,5 mln euro.

Projekty badawczo-wdrożeniowe – dotacje

Działanie 1.3 Badania i innowacje w sektorze przedsiębiorstw

Od 28 kwietnia do 12 czerwca 2023 r. zapraszamy do udziału w naborze na projekty badawczo-wdrożeniowe, których

celem jest prowadzenie prac B+R oraz komercjalizacja wyników tych prac. Dotacją objęte zostaną prace badawcze i eksperymentalne prace rozwojowe polegające na opracowaniu nowych produktów, usług lub procesów. Z kolei drugi komponent w projekcie, czyli wdrożeniowy, dedykowany będzie dla MŚP w formie dotacji warunkowej. Do naboru będą mogły przystąpić MŚP oraz konsorcja, w tym z organizacjami badawczymi. Na wsparcie przeznaczono 16 mln euro.

Cyfryzacja – dotacje

Działanie 2.4 Cyfryzacja lubelskich MŚP

Dofinansowanie w ramach naboru otrzymają projekty dotyczące transformacji cyfrowej MŚP. Mowa o rozwiązaniach cyfrowych „szytych na miarę” przedsiębiorstwa, a w szczególności dotyczących zmiany modeli biznesowych w kierunku Przemysłu 4.0 i gospodarki opartej na danych, digitalizacji procesów eksportowych, cyberbezpieczeństwie i innych. O dotację będą mogły starać się MŚP w terminie od 30 maja do 3 lipca 2023 r. Alokacja w konkursie wynosi 5 mln euro.

Udział w targach, wystawach i misjach gospodarczych – dotacje

Działanie 2.7 Lubelskie MŚP na rynkach zagranicznych

Nabór skierowany jest do MŚP, które mogą aplikować o dotację na udział w targach, wystawach i misjach zagranicznych. Celem Działania jest wsparcie promocji oferty lubelskich MŚP na rynkach zagranicznych. Nabór wniosków zaplanowano od 26 maja do 7 czerwca 2023 r. Na wsparcie przeznaczono ponad 2,5 mln euro.

Pożyczki inwestycyjne na rozwój

Działanie 2.6 Inwestycje rozwojowe w MŚP

Nabór dedykowany Bankowi Gospodarstwa Krajowego (BGK), który wybierze pośredników finansowych. W kolejnych etapach pośrednicy finansowi będą bezpośrednio udzielać preferencyjnych pożyczek unijnych dla MŚP z województwa lubelskiego. Będą to pożyczki na inwestycje początkowe czyli wyposażenie firmy w celu wprowadzania na rynek nowych lub udoskonalonych produktów/usług, zwiększenia zdolności produkcyjnych lub zmiany technologii produkcji. Drugi typ to pożyczki na inwestycję początkową z możliwością udzielania dotacji, skierowane do MŚP na wczesnym etapie rozwoju, w tym firm powracających na rynek po uprzedniej likwidacji. Firmy te będą mogły sfinansować inwestycje w infrastrukturę i nowoczesne technologie IT. Budżet Działania 2.6 to ponad 57,5 mln euro.

Projekt strategiczny

Działanie 2.7 Lubelskie MŚP na rynkach zagranicznych

Projekt strategiczny ujęty w kontrakcie programo-

wym dla Województwa Lubelskiego pt. „Marketing Gospodarczy Województwa Lubelskiego III.” Będzie to III edycja projektu, która ma na celu realizację działań z zakresu marketingu gospodarczego i kompleksowego wsparcia promocji oferty MŚP z województwa lubelskiego. Na realizację projektu przeznaczono 10 mln euro.

Pożyczki na efektywność energetyczną

Działanie 4.6 Efektywne energetyczne przedsiębiorstwa

To kolejny nabór dla BGK, który wybierze pośredników finansowych. Docelowo będą oni udzielać preferencyjnych pożyczek unijnych dla mikroprzedsiębiorstw i małych firm oraz spółek prawa handlowego z większościowym udziałem jednostek samorządu terytorialnego. Przedsiębiorcy będą mogli przeznaczyć środki m.in. na: kompleksową termomodernizację budynków firmy, technologie odzysku energii, przebudowę lub wymianę instalacji technologicznych oraz ciągów transportowych linii technologicznych, a także modernizację systemu grzewczego, wymianę źródeł ciepła i inne działania służące oszczędności energii. Alokacja środków wynosi blisko 53,2 mln euro.

Pożyczki OZE

Działanie 4.10 Wykorzystanie OZE w gospodarce

Preferencyjne pożyczki unijne obejmą budowę i rozbudowę instalacji OZE, budowę źródeł energii z OZE na potrzeby lokalne oraz instalacji do produkcji biopłynów i biometanu. Dodatkowym elementem mogą być magazyny energii, na które będzie można uzyskać dotację. Pożyczki kierowane będą do MŚP, spółek prawa handlowego z większościowym udziałem JST, spółdzielni energetycznych, porozumień cywilnoprawnych klastrów energii oraz obywatelskich społeczności energetycznych. Wsparcia przedsiębiorcom udzielać będą pośrednicy finansowi wybrani przez BGK. Fundusze przeznaczone na pożyczki w tym naborze to ponad 38 mln euro.

W II połowie roku przygotowujemy nabory związane z gospodarką o obiegu zamkniętym, zakupem usług doradczych przez MŚP oraz dedykowanym naborem dla instytucji otoczenia biznesu. O nich w kolejnym wydaniu „Pulsu Regionu”.

LAWP

Pracownicy LAWP udzielają informacji także podczas konferencji i spotkań poświęconych programowi Fundusze Europejskie dla Lubelskiego

Pomogą w znalezieniu unijnej dotacji

Masz pomysł na projekt? Chcesz sprawdzić, czy możesz skorzystać z dofinansowania z Funduszy Europejskich na jego realizację? Skorzystaj z usług Sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE).

Stoisko Punktu Informacyjnego podczas finału Dni Otwartych Funduszy Europejskich w Kraśniku w październiku 2022 r.

Fundusze Europejskie w zasięgu Twojej ręki

Przez lata naszej przynależności do Unii Europejskiej zdążyliśmy się przyzwyczaić, że na wsparcie unijne mogą liczyć różne grupy beneficjentów – począwszy od przedsiębiorców, przez samorządy po organizacje pozarządowe, a skończywszy na kościołach. Nie wszyscy jednak sprawnie poruszają się wśród setek możliwości, jakie oferują Fundusze Europejskie. – To właśnie dla nich istnieje Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich – mówi **Dyrektor Departamentu Zarządzania Programami Regionalnymi w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego Anna Brzyska**. – Nasi specjaliści z pewnością pomogą w znalezieniu najlepszego źródła finansowania waszych projektów. Zachęcam do korzystania z oferty Sieci PIFE tych wszystkich, którzy chcą skorzystać z programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego.

Sprawdź, jak możesz skorzystać z pomocy

Odpowiedzialne za realizację programów operacyjnych na lata 2021-2027 instytucje ogłosiły już pierwsze nabory wniosków. Warto więc szybko zainteresować się ofertą sieci PIFE. Już teraz można wziąć udział w spotkaniach informacyjnych, webinarach czy szkoleniach. Warto w tym celu śledzić zakładkę **Wydarzenia** na [stronie internetowej](#). Polecamy również oferowaną przez tę stronę subskrypcję newslettera. Specjaliści z PIFE udzielą Ci wsparcia również poprzez:

- Konsultacje bezpośrednie, mailowe, telefoniczne;
- Konsultacje indywidualne – możesz umówić się z ekspertem PIFE w odpowiadającym Ci miejscu;
- Mobilne Punkty Informacyjne – chciałbyś spotkać się z ekspertem PIFE, ale mieszkasz daleko od Punktu

Informacyjnego? Szansą dla Ciebie są Mobilne Punkty Informacyjne.

Przegląd najbliższych wydarzeń:

- 20.04.2023 r. spotkanie informacyjne poświęcone zasadom realizacji projektów obowiązującym w perspektywie finansowej 2021-2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego
- 20.04.2023 r. Mobilny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Urzędzie Miejskim w Urzędowie
- 21.04.2023 r. Mobilny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Urzędzie Miasta Międzyrzec Podlaski
- 26.04.2023 r. Mobilny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Urzędzie Gminy Terespol
- 28.04.2023 r. spotkanie informacyjne pt. „Fundusze Europejskie dla JST w perspektywie finansowej 2021-2027”
- 19.04.2023 r. spotkanie informacyjne „Wsparcie dla przedsiębiorców z Funduszy Europejskich”;
- 28.04.2023 r. szkolenie stacjonarne „Fundusze Europejskie dla JST w perspektywie finansowej 2021-2027”.

Szczegóły dotyczące tych wydarzeń i wiele innych propozycji znajdziecie na [stronie internetowej](#). **Wszystkie usługi Sieci są oczywiście bezpłatne.**

Jak skontaktować się z PIFE?

- **Główny Punkt Informacyjny w Lublinie** ul. Stefczyka 3b, pok. 0.17 i 0.18 tel. 81 441 68 64, 81 441 65 47, kontakt@feu.lubelskie.pl
- **Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie** ul. Mickiewicza 37, pok. 112, tel. 82 565 19 21, 514 924 194, chelm@feu.lubelskie.pl
- **Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu** ul. Partyzantów 3, pok. 22, tel. 84 638 02 67, 514 923 981, zamosc@feu.lubelskie.pl

Rzecznik Funduszy Europejskich: Służę pomocą

Fundusze Europejskie to bez wątpienia narzędzie, z którego korzystamy wszyscy. Firmy i organizacje aplikujące o środki unijne to często innowatorzy poszukujący nowoczesnych rozwiązań służących społeczności naszego regionu. Ludzie korzystający choćby ze szkoleń czy dotacji na uruchomienie własnej działalności gospodarczej to bohaterowie biorący los we własne ręce. Może jednak zdarzyć się tak, że w projekcie realizowanym ze środków UE nie wszystko idzie zgodnie z założeniami. Wówczas pomocą służy Rzecznik Funduszy Europejskich.

Raport

Rzecznik zajmuje się wszelkimi zgłoszeniami, które dotyczą m.in.: utrudnień w staraniach o dofinansowanie, problemów powstających podczas realizacji projektu, niejasności procedur, przewlekłości postępowań, nadmiernych lub nieuzasadnionych wymagań czy wreszcie niewłaściwej obsługi spraw. Rzecznik może być też mediatorem w kontaktach pomiędzy instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie unijnych programów. Często służy to wypracowaniu kompromisu i polubownemu rozwiązywaniu problemów. Przekonuje nas o tym opublikowany „Raport z działalności Rzecznika Funduszy Europejskich za 2022 rok” (kompletny dokument znajdziecie Państwo na stronie internetowej rpo.lubelskie.pl, zakładka Rzecznik Funduszy Europejskich). – *Z dostępnych danych wynika, iż nasze województwo plasuje się w czołowie regionów pod względem liczby rozpatrzonych zgłoszeń w latach 2018-2022* – mówi **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**. – *Co istotne, zdecydowana większość zgłoszeń została rozpatrzona w sposób pozytywny dla zainteresowanych stron.*

W okresie objętym raportem do Biura Rzecznika Funduszy Europejskich wpłynęły łącznie 32 zgłoszenia.

– *Pragnę podkreślić, iż wszystkie zgłoszenia, które do nas trafiły, zostały rozpatrzone w terminie, a zgłaszający otrzymali wyczerpujące odpowiedzi* – mówi **Rzecznik Funduszy Europejskich Piotr Wysok**. – *Warto również zaznaczyć, iż największą grupę wśród trafiających do nas problemów stanowią te, które zgłaszają uczestnicy projektów, czyli ostateczni odbiorcy wsparcia – i jest to tendencja obserwowana na przestrzeni ostatnich lat. Wielokrotnie udzielaliśmy im skutecznej pomocy w sprawach dla nich najistotniejszych.*

Czym zajmował się rzecznik

Interwencje dotyczyły na przykład wypłaty należnych w ramach projektu świadczeń lub zakwalifikowania do udziału w projekcie. Z taką sytuacją zderzyli się uczestnicy jednego z projektów realizowanych w ramach Działania 9.3 Rozwój przedsiębiorczości. Zasygnalizowali oni rzecznikowi, iż beneficjent nie przekazał im w uzgodnionym terminie pieniędzy na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcia pomostowego. Rzecznik ustalił, że beneficjent z własnej winy – nieterminowo składał wnioski o płatność – utracił płynność finansową. W wyniku uzgodnień z beneficjentem udało mu się złożyć i zatwierdzić wnioski o płatność. Na tej podstawie otrzymał kolejną transzę dofinansowania, które niezwłocznie przelał na konta uczestników projektu.

Problemy sygnalizowane przez uczestników dotyczyły też awarii instalacji odnawialnych źródeł energii czy też terminowości montażu tych instalacji. – *W tych przypadkach, zakładając dobrą współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego, które realizują tego typu projekty, udaje się nam również podejmować skuteczne interwencje* – mówi **rzecznik Wysok**.

Korzystajcie z pomocy rzecznika

Dla rzecznika funduszy ważne były wszelkie sprawy związane z wdrażaniem zarówno Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Nie inaczej też będzie w przypadku Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027. Wszystkie sprawy, nawet najdrobniejsze z punktu widzenia całego programu regionalnego, były i nadal będą szczegółowo sprawdzane, a każdy głos niezadowolonia zostanie wysłuchany.

Podczas analizy trafiających do Biura Rzecznika zgłoszeń pracownicy dokonują również przeglądu obowiązujących procedur. W efekcie rzecznik wypracowuje propozycje usprawnień we wdrażaniu programu regionalnego. – *Istotą działalności rzecznika jest bowiem praca na rzecz upraszcza-*

nia zasad korzystania z funduszy unijnych – mówi Piotr Wysok. – Staramy się analizować sytuacje, wyciągać wnioski i wreszcie proponować rozwiązania, które usprawnią cały proces aplikowania i realizacji projektu.

Tak pojmowana działalność rzecznika funduszy zakłada aktywność wszystkich instytucji i osób zaangażowanych w realizację projektów współfinansowanych z programów regionalnych. – *Zachęcamy Państwa do przedstawiania swoich propozycji usprawnień, a także sygnalizowania ewentualnych problemów czy utrudnień w realizacji projektów* – mówi **marszałek Stawiarski**. – *Zapraszam wszystkie osoby i instytucje zaangażowane we wdrażanie programów regionalnych do dzielenia się swoimi sugestiami oraz spostrzeżeniami na temat jakości naszych usług. Wierzymy, że Państwa pomysły i opinie pomogą beneficjentom w prawidłowej realizacji projektów, zwiększą przystępność projektów dla potencjalnych uczestników, a także przyczynią się do zwiększenia skuteczności podejmowanych przez nas działań oraz do usprawnienia funkcjonowania naszych instytucji.*

Jak skontaktować się z rzecznikiem:

Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich – ul. Stefcyka 3, 20-151 Lublin.

1. Osobiście (po uprzednim umówieniu telefonicznym)
    - w poniedziałki w godzinach od 7:30 do 17:00,
    - wtorek-piątek w godzinach od 7:30 do 15:30.
  2. Telefonicznie: (81) 47 81 321 lub (81) 47 81 322
  3. E-mail: rzecznikrpo@lubelskie.pl lub rzecznikfel@lubelskie.pl
  4. Formularz zgłoszeniowy – za pośrednictwem strony www.rpo.lubelskie.pl.
- Więcej szczegółów znajdziecie Państwo na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl (zakładka Rzecznik Funduszy Europejskich).

Nie tylko miasta odzyskują swój blask

Fundusze Europejskie i korzyści jakie dzięki nim odnosimy są bardzo różne. Jednak od pewnego czasu uwagę zwraca wpływ jaki te fundusze mają na wygląd miast i wiosek, które podjęły wysiłki na rzecz rewitalizacji swoich obszarów.

Tylko od początku tego roku mieszkańcy znowu mogą korzystać i cieszyć się widokiem odrestaurowanego placu w **Radzynie Podlaskim**, czy dawnej siedziby Syndykatu Rolniczego w **Hrubieszowie**. Lista takich perełek jest jednak zdecydowanie dłuższa. Wraz z nadchodzącą wiosną warto odwiedzić przynajmniej niektóre z nich. Dzisiaj proponujemy Wam kilka mniej oczywistych lokalizacji:

1. **Nielisz** (Rewitalizacja dworu w Stawie Noakowskim);
2. **Terespol** (Rewitalizacja zdegradowanego obszaru Konownicy w Terespolu);
3. **Nałęczów** (Zagospodarowanie zabytkowego Parku Zdrojowego w Nałęczowie w zakresie architektoniczno – budowlanym);
4. **Opole Lubelskie** (Opole Lubelskie do dotknięcia, do zasmakowania)
5. **Kamień** (Zagospodarowanie i budowa infrastruktury zlokalizowanej przy istniejących zbiornikach wodnych gmin: Horodło, Kamień, Wojsławice i Żmudź).

Listę tę można znacznie wydłużyć np. o gminy **Adamów**, **Wojciechów** czy **Tuczna** i miasta np.: **Rejowiec Fabryczny**, **Kraśnik** czy **Poniatową**. Wszędzie tam, obszary ważne z punktu widzenia lokalnych społeczności odzyskały swój blask, a mieszkańcy uzyskali możliwość korzystania z ich nowych funkcjonalności.

– *Podjęmowane przez samorzady działania łączy nie tylko źródło finansowania, ale także dbałość o to, by wszystkie prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane służyły dostosowaniu rewitalizowanych obszarów do nowych funkcji* – podkreśla **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**. – *Zrealizowane projekty służą więc przywróceniu funkcji społeczno-gospodarczych na obszarach zdegradowanych. Z pewnością pomoże to w aktywizacji i integracji społecznej seniorów, młodzieży czy całych rodzin.*

Nie sposób wyliczyć wszystkich korzyści płynących z rewitalizacji, skupmy się więc na tym co rzuca się w oczy – miejscowości, których władze potrafiли skorzystać z możliwości jakie stworzył Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego – po prostu wypiękniali.

DZ PR

4
5

Rok 2023 Europejskim Rokiem Umiejętności

Europejskie lata tematyczne są ogłaszane od 1983 roku. Inicjuje je Komisja Europejska, a zatwierdza Parlament Europejski oraz państwa członkowskie UE. Bieżący rok to odwołanie do idei uczenia się przez całe życie, promowanie rozwoju, inspirowanie do zmian.

Europejski Rok Umiejętności propaguje możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy: inwestowania w siebie, które zwiększa możliwości na lepsze jakościowo miejsce pracy oraz promocję pomocy przedsiębiorstwom w zdobywaniu wykwalifikowanych pracowników w UE.

Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+)

W zdobywaniu umiejętności pomogą nam fundusze europejskie. EFS+ jest głównym unijnym instrumentem finansowym inwestującym w ludzi. Daje między innymi możliwość zwiększenia dostępu do zatrudnienia osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Dzięki niemu realizowane są działania eliminujące różnego rodzaju bariery, na jakie napotykały osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, borykające się z problemem dyskryminacji społecznej i zawodowej. Z pomocą funduszy unijnych nabywamy nowe umiejętności, podnosimy swoje kwalifikacje i mamy możliwość podążania za trendami oczekiwań rynku pracy.

Nowy program, nowe możliwości

– *Przed nami niezwykle ważne inicjatywy, które stanowią całkowite no-*

vum względem poprzedniej perspektywy finansowej – informuje Iwona Jachowicz, naczelnik Wydziału Naboru, Promocji i Wsparcia Technicznego w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Lublinie. – Kompleksowe wsparcie dla osób młodych, w odróżnieniu od minionej perspektywy, będzie realizowane w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 i będzie dedykowane osobom w wieku 18-29 lat. Oprócz wsparcia, które osoby młode będą mogły uzyskać w Ochotniczych Hufcach Pracy, wzmocnione zostało wsparcie odwołujące się do aktualnego Planu realizacji Gwarancji dla młodzieży. Kolejną formą aktywizacji młodych jest międzynarodowa inicjatywa ALMA, która jest propozycją nabywania doświadczenia zawodowego na poziomie międzynarodowym.

77% firm w UE zgłasza trudności w znalezieniu pracowników o niezbędnych umiejętnościach

60% dorosłych powinno uczestniczyć w szkoleniach co roku do 2030 roku

źródło: Europejski Rok Umiejętności 2023

Fundusze Europejskie nieodmiennie służą pomocą w zdobywaniu nowych umiejętności i kwalifikacji. Na zdjęciu zajęcia organizowane przez Fundację Heros

ALMA

ALMA (ang. Aim, Learn, Master, Achieve – mierz wysoko, ucz się, osiągnij biegłość, realizuj cele) ma na celu wzmocnienie pozycji społecznej i zawodowej młodzieży w wieku 18-29 lat, która już na starcie ma trudności ze znalezieniem swojego miejsca na rynku pracy – to osoby, które nie kształcą się, nie szkolą i nie pracują (tzw. młodzieży NEET). Wsparcie tej inicjatywy z EFS+ będzie realizowane dzięki

sieci międzynarodowych partnerstw zawieranych między organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi młodego uczestnika takiego projektu (w tym publicznymi i prywatnymi służbami zatrudnienia, służbami socjalnymi, organizatorami szkoleń i organizacjami młodzieżowymi pomagającymi w selekcji uczestników). Możliwe będzie uzyskanie wiedzy i doświadczenia, przy czym realizacja wsparcia będzie od-

bywała się w formie atrakcyjnej dla młodego odbiorcy i niosącej wymierne efekty.

Fundusze europejskie to pomoc dostosowana do potrzeb

W ramach perspektywy 2021-2027 EFS+ wspierane będą działania ułatwiające integrację społeczno-gospodarczą obywateli państw trzecich czy społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie. Przy wsparciu mniejszości narodowych i etnicznych niemniej istotna okaże się realizacja działań wspierających i świadomościowych adresowana do ogółu naszego społeczeństwa jako społeczeństwa włączającego.

Istotą w umożliwieniu powrotu na rynek pracy, szczególnie po długotrwałej nieobecności, będzie proponowanie rozwiązań polegających na godzeniu pracy z obowiązkami rodzinnymi czy opiekuńczymi. Realizowane począwszy od doradztwa psychologicznego, szkoleniowego, aż po pomoc w zakresie sprawowania opieki nad dzieckiem czy członkiem rodziny potrzebującym opieki w codziennym funkcjonowaniu. Wsparcie skierowane będzie również dla pracodawców tak, aby dostosować środowisko pracy do potrzeb pracowników powracających po długotrwałej nieobecności.

Skorzystajmy z możliwości, jakie otwierają przed nami fundusze europejskie.

WUP

Dzięki projektom współfinansowanym przez Fundusze Europejskie tysiące mieszkańców Lubelszczyzny zdobyło nowe umiejętności. Na zdjęciu uczestniczka projektu realizowanego przez Fundację Liderzy Sukcesu z Kraśnika

Lubelskie – region przyjazny inwestorom

Województwo lubelskie posiada zasoby, których potrzebują inwestorzy do rozpoczęcia inwestycji i prawidłowego rozwoju działalności gospodarczej. Nasz region dysponuje bogatą ofertą inwestycyjną zawierającą powierzchnie magazynowe, obiekty biurowe klasy A oraz tereny typu greenfield pod budowę zakładów produkcyjnych.

Działka nr 482/4, ul. Obwodowa 19, Kraśnik

W bazie ofert inwestycyjnych Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (Generator Ofert Inwestycyjnych) zamieszczone są aktualne lokalizacje dostępne dla nowych inwestorów. Katalog ten jest wciąż rozbudowywany.

Punkty obsługi

Dzięki działaniom podejmowanym przez pracowników urzędu marszałkowskiego w Lublinie oraz lokalnych samorządów Województwo Lubelskie do czasu zakończenia projektu zyska ponad 50 lokalnych punktów obsługi inwestora. To właśnie one będą kompleksowo i profesjonalnie obsługiwać przedsiębiorców zainteresowanych rozpoczęciem inwestycji w regionie.

– Województwo Lubelskie to m.in. zasoby ludzkie, strategiczne położenie oraz nowoczesna infrastruktura – podkreśla **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski** – Dzięki innowacyjnym produktom i usługom oferta lubel-

skich przedsiębiorców zyskuje coraz większe uznanie na rynkach zagranicznych. Pomysł inwestora oraz nasze wsparcie to gwarancja wspólnego sukcesu. Zapraszam do inwestowania w Lubelskiem!

Projekt

Głównym celem realizowanego projektu pn. „Standardy Obsługi Inwestora w Województwie Lubelskim” jest podniesienia standardu obsługi inwestorów i projektów inwestycyjnych dzięki pogłębieniu i usystematyzowaniu wiedzy o zasobach inwestycyjnych, jakimi dysponują regiony. Doradcy wraz z pracownikami poszczególnych samorządów pracują nad opracowaniem skutecznej strategii pozyskiwania inwestycji do danego regionu poprzez ukierunkowanie działań promocyjnych do określonych grup odbiorców.

Od czasu realizacji przez województwo lubelskie projektu, samorządy biorące w nim udział otrzymały pakiet specjali-

stycznych szkoleń, uczestniczyły w wizytach studyjnych, wykonane zostały panoramy sferyczne oraz profesjonalne zdjęcia wybranych terenów inwestycyjnych. Mapa i aktualna lista ofert inwestycyjnych z województwa lubelskiego dostępna jest na stronie www.gospodarka.lubelskie.pl Projekt „Standardy Obsługi Inwestora w Województwie Lubelskim” w liczbach:

- 100 JST rozpoczęło proces wdrażania standardów obsługi inwestora,
- 3 moduły szkoleniowe dla kadry kierowniczej JST uczestniczącej w projekcie,
- 6 modułów szkoleniowych dla pracowników merytorycznych JST uczestniczących w projekcie
- 6 wizyt studyjnych dla kadry kierowniczej JST uczestniczącej w projekcie,
- zdjęcia lotnicze i panoramy sferyczne 75 terenów inwestycyjnych na terenie województwa lubelskiego,
- 122 usługi doradcze pod kątem wdrożenia standardów obsługi inwestora,

W planie znajdują się takie działania jak:

- realizacja 6 wizyt studyjnych dla pracowników merytorycznych JST uczestniczących w projekcie,
- przeprowadzenie badania jakości obsługi inwestora metodą „Tajemniczy klient” w 35 jednostkach samorządu terytorialnego województwa lubelskiego

Termin realizacji projektu od 1 października 2019 r. do 29 czerwca 2023 r.

Projekt „Standardy Obsługi Inwestora w Województwie Lubelskim” współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w ramach 2 Osi priorytetowej Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne.

Departament Gospodarki

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie w nowej formule

Gaszenie pożarów, pomoc podczas klęsk żywiołowych czy wypadków komunikacyjnych – z tym najczęściej kojarzymy działalność straży pożarnej. To istotnie główne i najważniejsze zadania zarówno jednostek państwowych, jak i ochotniczych. Najważniejsze, ale nie jedyne.

Otwarcie siedziby odnowionej Komendy Miejskiej PSP w Lublinie najmłodszym strażakom przyniosło mnóstwo emocji

Wsparcie unijne

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie to cztery jednostki ratowniczo-gaśnicze w Lublinie: jedna w Bełżycach, jedna w Bychawie oraz wydziały administracyjne i pomocnicze. Komenda wraz z podległymi jej licznymi jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych zapewnia ochronę dla całego powiatu lubelskiego. Niestety, jak wynika ze statystyk, strażacy mają coraz więcej pracy. Liczba interwencji w ostatnim dziesięcioleciu wzrosła z poziomu ok. 4 tys. do blisko 6,5 tys. Aby poprawić warunki pracy strażaków i jednocześnie otworzyć się na lokalną społeczność, siedzibę komendy zlokalizowaną w Lublinie przy ul. Szczerbowskiego 6 (gdzie działa również największa i najczęściej wyjeżdżająca na interwencję Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 1) poddano rewitalizacji. Projekt pn. „Rewitalizacja obszaru Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie przy ul. Szczerbowskiego 6 – etap I” jest współfinansowany ze środków Eu-

ropejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Całkowity koszt projektu wynosi ponad 11 mln zł, a dofinansowanie unijne ponad 4,7 mln zł.

PSP bliżej społeczeństwa

Celem projektu jest odnowa zdegradowanych przestrzeni Komendy Miejskiej PSP w Lublinie i otwarcie jej na społeczność lokalną. Podstawowe zadania dotyczyły odnowy budynków, tj. budynku głównego, budynku na placu do pokazów strażackich, budynku magazynowego i wiaty śmietnikowej. Dodatkowo w projekcie uwzględniono prace dotyczące rewitalizacji terenu, w tym budowę siłowni zewnętrznej, boiska, konserwację pomnika „Strażaków Poległych w latach 1939-1950” oraz konserwację eksponatu-urządzenia gaśniczego. Unijne wsparcie umożliwi również utworzenie interaktywnego centrum edukacyjnego, w którym dzieci i młodzież będą mogły zapoznać się z pracą strażaków oraz dowiedzieć się,

jak zapobiegać zagrożeniom lub zachowywać się w sytuacji zagrożenia. Projekt uwzględnia ponadto zakup wyposażenia, m.in.:

- 2 symulatorów wozu strażackiego,
- symulatora pożaru,
- sprzętu sterującego (komputera),
- 6 stanowisk laboratoryjnych,
- 500 sztuk sprzętu specjalistycznego do pokazów strażackich (m.in. uniformy strażackie, hełmy, fantomy do nauki udzielania pierwszej pomocy, ekwipunek strażacki),
- wyposażenie siłowni zewnętrznych (13 przyrządów do ćwiczeń).

W wyniku projektu zostanie utworzona i zrehabilitowana otwarta przestrzeń o powierzchni 181 m². Powierzchnia obszaru objęta rewitalizacją wyniesie 0,48 ha, a łączna powierzchnia wyremontowanych budynków publicznych – 850 m².

DW EFRR

Niewielu kolegów będzie mogło pochwalić się takim zdjęciem...

Miliony trafiły do najzdolniejszych

Województwo Lubelskie od 2004 roku realizuje programy stypendialne współfinansowane ze środków Unii Europejskiej. Początkowo stypendia miały charakter masowy i socjalny (niższe kryteria naukowe, weryfikacja dochodów), z czasem nabrały charakteru naukowego, z przeznaczeniem wsparcia na zaplanowane działania edukacyjne (wyższe kryteria edukacyjne, konieczność opracowania indywidualnego planu rozwoju).

Stypendyści programu „Lubelskie wspiera uzdolnionych 2021-2023”

10 programów za nami

Stypendia wypłacane przez Województwo Lubelskie w ramach funduszy unijnych wspierają młodych ludzi w ich dążeniach do podnoszenia swoich kompetencji – zarówno twardych: przedmiotowych czy zawodowych, jak i kompetencji miękkich – osobistych, społecznych, obywatelskich,

a także kompetencji w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Wsparcie stypendialne uczniowie przeznaczą m.in. na dodatkowe kursy i zajęcia (językowe, zawodowe czy przedmiotowe), zakup sprzętu komputerowego, wyposażenie indywidualnych miejsc pracy i nauki, wyjazdy edukacyjne czy opłaty wspomagające prawidłowy rozwój

uczniów i koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.

Dotychczas w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Samorząd Województwa Lubelskiego zrealizował 10 programów stypendialnych skierowanych zarówno do uczniów szkół ogólnokształcących (szkoły podstawowe i licea ogólnokształcące), jak i do uczniów szkół kształcących w zawodzie – techników, szkół branżowych i policealnych, w których przyznanych zostało 6819 stypendiów na kwotę niemal 25,9 mln zł.

Stypendia nadal płyną do uczniów

Nadal trwają trzy projekty stypendialne w ramach RPO WL 2014–2020. W dwóch z nich nabór wniosków zakończył się we wrześniu 2022 r., a stypendia zostały przyznane w grudniu 2022 r. Mowa o projektach „Lubelskie wspiera uzdolnionych 2021-2023” oraz „Lubelska kuźnia talentów 2021-2023”. 11 stycznia 2023 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym odbyła się uroczysta gala poświęcona stypendystom tych projektów. W wydarzeniu uczestniczyło 40 uczniów z najwyższymi osiągnięciami, którym stypendia wręczył członek zarządu Bartłomiej Bałaban.

Trzeci projekt to „Lubelska kuźnia talentów 2021-2023 II”, do którego nabór wniosków odbył się w marcu 2022 r. Przyznanych zostało 70 stypendiów, a była to pierwsza edycja tego programu. W styczniu 2023 r. zakończył się nabór w ramach drugiej edycji powyższego programu stypendialnego, w związku z czym stypendia nie zostały jeszcze przyznane.

Obecnie stypendia pobiera prawie 1,26 tys. stypendystów (579 – w programie „Lubelskie wspiera uzdolnionych 2021-2023”; 680 – w programie „Lubelska kuźnia talentów 2021-2023”). Kolejnych 140 uczniów szkół zawodowych już wkrótce je otrzyma. Wysokość wypłacanego stypendium w skali roku wynosi 3500 zł.

*Departament Kultury, Edukacji
i Dziedzictwa Narodowego*

Miłosz Bachonko, zwycięzca 14 edycji „Mam talent” to również beneficjent stypendialnego projektu Województwa Lubelskiego

Lubelskie pomaga Ukrainie – nauka języka polskiego, czyli projekt niwelujący bariery językowe

Województwo Lubelskie od sierpnia 2022 roku organizuje kursy języka polskiego dla pełnoletnich uchodźców z Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Polski po 24 lutego 2022 roku i przebywają na terenie naszego województwa. Na zorganizowanie tych lekcji Województwo przeznaczyło ponad dwa i pół miliona złotych.

Od początku wojny Województwo Lubelskie udziela wsparcia migrantom z Ukrainy. Uruchamiane są różne mechanizmy pomocowe, które mają za zadanie usamodzielniać uchodźców mieszkających w naszym województwie. Jedną z form pomocy są szkolenia z języka polskiego. Dotychczas do urzędu wpłynęło ponad 2,6 tys. zgłoszeń od osób zainteresowanych kursami. Do końca lutego 2023 roku szkolenia zakończyły 34 grupy, w których uczestniczyły 394 osoby. Trwają też lekcje dla 22 grup, a kolejne 22 grupy są właśnie organizowane. Na tym jednak nie koniec, gdyż Departament Kultury, Edukacji i Dziedzictwa Narodowego urzędu marszałkowskiego planuje przeprowadzenie postępowania dla dodatkowych 30 grup. Ciągłe prowadzona jest akcja promocyjno-informacyjna, tak aby dotrzeć do osób zainteresowanych uczestnictwem w bezpłatnej nauce języka polskiego.

Znajomość języka to podstawa

Umiejętność posługiwania się językiem obowiązującym w kraju, w którym nagle znaleźli się uchodźcy uciekający przed wojną, jest niezwykle istotna. Nabycie kompetencji językowych pozwala w nawiązywaniu bliższych kontaktów w otoczeniu, załatwianiu swoich codziennych spraw w urzędach czy robieniu zakupów. To także podstawa w odnalezieniu się na rynku pracy i możliwość wykorzystania szansy rozwoju oferowanej przez pracodawcę. Znajomość języka pozwala uczynić z biernych odbiorców aktywnych uczestników życia. Dla wielu uchodźców udział w kursie to nie tylko nauka – to narzędzie, które pozwala pokonać bariery strachu posługiwania się obcym językiem. Nie bez znaczenia jest też odczucie, które podkreślają sami uczestnicy szkoleń – że nie czują się już tak bardzo samotni w tym trudnym dla nich czasie.

Zasady

Rejestracja na kursy odbywa się poprzez formularz rejestracyjny dostępny na stronie <https://www.lubelskie.pl> (zakładka **Lubelskie dla Ukrainy**). Kursy obejmują 60 godzin (1 godz. dydaktyczna = 45 min.) stacjonarnych lub zdalnych zajęć z podstaw języka polskiego. Uczestnicy po zakończeniu kursu otrzymują zaświadczenia o jego ukończeniu z zaznaczeniem liczby godzin zajęć, w których wzięli udział.

W celu zorganizowania jednego kursu musi się zebrać 12 osób spełniających

wymogi regulaminowe, najlepiej zamieszkujących w pobliżu oraz mogących uczestniczyć w szkoleniu w tych samych dniach i godzinach.

Zdarza się jednak, że w mniejszych miejscowościach uchodźcy mieszkają w domach znacznie oddalonych od siebie, a dotarcie na miejsce szkolenia bez własnego środka transportu jest sporym problemem. Dla takich osób jest możliwość zorganizowania szkolenia online.

Departament Kultury, Edukacji i Dziedzictwa Narodowego

28 kwietnia 2022 roku Zarząd Województwa Lubelskiego przyjął do realizacji w trybie pozakonkursowym i przyznał dofinansowanie na realizację projektu pt. „Lubelskie pomaga Ukrainie – nauka języka polskiego” przewidzianego w ramach Osi Priorytetowej 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje, Działania 12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej – z Europejskiego Funduszu Społecznego, budżetu państwa oraz z budżetu Województwa Lubelskiego.

partnera z Polski oraz jednego z Ukrainy. Projekty nie mogą być nastawione na zysk, natomiast koszty mogą być sfinansowane w wysokości maksymalnie 90% wartości projektu.

Na co można przeznaczyć dofinansowanie?

Projekty będą realizowane w ramach pięciu priorytetów: Środowisko, Zdrowie, Turystyka, Współpraca oraz Granice. Pierwsze nabory wniosków w priorytetach Środowisko i Zdrowie zaplanowane zostały na maj 2023 roku. Dofinansowanie będzie można przeznaczyć m.in. na ochronę przyrody, poprawę jakości zasobów wodnych i usprawnienie gospodarki wodnej czy ochronę zdrowia, w tym rozbudowę infrastruktury szpitalnej i zakup sprzętu.

Współpraca z regionami Unii Europejskiej

Beneficjenci z województwa lubelskiego mogą korzystać z programów kierowanych na rozwój współpracy z regionami Unii Europejskiej. Dzięki nim mamy możliwość rozwiązywania wspólnych proble-

mów i poszukiwania innowacyjnych rozwiązań w wymiarze europejskim. Są to m.in. Program Interreg Europa oraz Program Interreg Europa Środkowa.

W ramach edycji 2021-2027 Program Interreg Europa wspiera wymianę doświadczeń, nowatorskie rozwiązania i budowę potencjału instytucji uczestniczących w przygotowaniu i realizacji polityk rozwoju regionalnego. Program skupia się przede wszystkim na priorytetach Europy bardziej konkurencyjnej, ekologicznej, neutralnej dla klimatu, lepiej połączonej, o silniejszym wymiarze społecznym, sprzyjającej włączeniu społecznemu oraz bliższej obywatelom. Program Interreg Europa obejmuje największy zasięg geograficzny. Obszar wsparcia programu obejmuje 27 państw członkowskich Unii Europejskiej, a także Szwajcarię i Norwegię.

W Programie Interreg Europa dostępnych jest ponad 379 mln euro. Aktualnie uruchomiono II nabór wniosków, który będzie trwał do 9 czerwca 2023 r.

Program Interreg Europa Środkowa jest realizowany na obszarze dziewięciu

państw Europy Środkowej: Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Austrii, Słowenii, Chorwacji oraz części Niemiec i Włoch. Projekty realizowane będą w międzynarodowym konsorcjum, w skład którego musi wchodzić minimum trzech partnerów z różnych krajów, z czego dwóch z siedzibą na obszarze wsparcia. Środki przeznaczone są na projekty w czterech priorytetach:

- Współpraca na rzecz inteligentnej Europy Środkowej;
- Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy Środkowej;
- Współpraca na rzecz lepiej połączonej Europy Środkowej;
- Poprawa systemu zarządzania współpracą w Europie Środkowej.

We wszystkich priorytetach Programu Interreg Europa można składać wnioski do 17 maja 2023 roku. Na dofinansowanie projektów planowane jest 60 mln euro.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie www.ewt.gov.pl, a także w Departamencie Strategii i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie.

DSIR UMWL

Uczestnicy obrad Komitetu Monitorującego Programu Interreg Next Polska-Ukraina w Lublinie

Podsumowanie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Jeśli ktoś oferuje ci niesamowitą możliwość, a ty nie jesteś pewien, czy dasz radę, powiedz „Tak!” i naucz się jak to zrobić.

Richard Branson

Przyszedł czas podsumowań Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER), którego realizacja dobiegła końca w 2022 roku. Niewątpliwie stworzył on młodym pozostającym bez zatrudnienia ludziom możliwość rozwoju zawodowego i osobistego. Wdrażaniem części działań Programu na terenie województwa lubelskiego zajmuje się Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie.

Sukces programu

Przez te lata poznaliśmy sylwetki osób, które skorzystały z Programu i opowiedziały nam o swojej działalności. Warto wiedzieć, że za liczbami stoją konkretni młodzi ludzie i ich marzenia, które dzięki PO WER stały się rzeczywistością.

Efektywne wykorzystanie środków finansowych Programu pozwoliło osiągnąć następujące wyniki:

- udzielono wsparcia łącznie ponad 61 tysiącom osób,
- 21,2 tys. osób zdobyło kwalifikacje,
- blisko 40 tys. osób zyskało doświadczenie zawodowe,
- ponad 37 tysięcy osób zdobyło zatrudnienie.

Wszystko to niewątpliwie wzbogaciło regionalny rynek pracy.

PO WER w pandemii

Oddzielną kategorią osiągnięć PO WER z pewnością jest wsparcie udzielone z jego środków w okresie pandemii COVID-19. Dzięki pieniądзом, które trafiły do prawie 5,5 tys. tysięcy przedsiębiorców z naszego województwa zatrudniających młode osoby, udało się ochronić blisko 11 tysięcy miejsc pracy.

Co ważne, wszystkie uzyskane efekty są wynikiem współpracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie z beneficjentami,

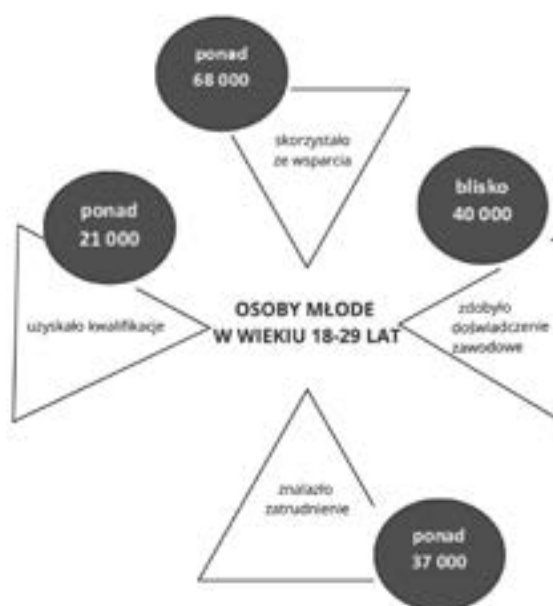
mi, którzy podjęli się realizacji projektów z zakresu aktywizacji zawodowej osób młodych w wieku 18-29 lat.

To nie koniec

Zakończenie wdrażania PO WER nie oznacza końca wsparcia dla osób młodych

pozostających bez zatrudnienia. Kolejne możliwości stwarza nowa unijna perspektywa finansowa, w ramach której będzie realizowany Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Efektywne wykorzystanie środków finansowych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020

Efekty Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. Fot. Urszula Tarczyńska

Budują miejsce do życia

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie rozpoczął realizację wartego ponad 6,1 mln zł projektu „Lubelskie Pomaga Ukrainie – utworzenie tymczasowego miejsca pobytu w Zamościu przy ul. Zagłoby 8”. 29.03.2023 r. dyrektor ROPS w Lublinie Małgorzata Romanko podpisała umowę z Wykonawcą – Przedsiębiorstwem Wielobranżowym BUD MAT z Zamościa. W wydarzeniu uczestniczył Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski. Zakończenie inwestycji planowane jest na koniec października 2023 r.

Remont

Inwestycja zakłada przebudowę budynku wraz z wyposażeniem go w sprzęt umożliwiający realizację przewidzianych w projekcie funkcji mieszkaniowych i społecznych. Zaplanowane prace polegać będą na przebudowie budynku i utworzeniu 10 odrębnych mieszkań dla osób uciekających z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę (w szczególności kobiety z dziećmi). Zostaną utworzone i odpowiednio wyposażone odrębne mieszkania wraz z aneksem kuchennym i łazienką.

Planuje się także utworzenie i wyposażenie m.in.:

- sali zabaw dla dzieci,
- świetlicy integracyjnej z multimedialną salą spotkań,
- pralni wraz z suszarnią,
- gabinetów dla specjalistów świadczących wsparcie dla uczestników projektu (np. psycholog, pedagog, prawnik, doradca zawodowy, tłumacz języka, itd.).

Obiekt będzie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (tj. winda, poręcze, podjazdy, odpowiednia szerokość korytarzy, drzwi, przystosowane sanitariały itd.). Zagospodarowany zostanie również teren wokół budynku

Dodatkowe świadczenia

Przebywający w obiekcie będą mieli możliwość korzystania z usług, takich jak m.in. konsultacje psychologa, prawnika, pedagoga, doradcy zawodowego, pośrednika pracy, opiekuna nad dziećmi, tłumacza języka polskiego i ukraińskiego, a także doradcy do załatwiania spraw życia codziennego.

Usługi doradcze służyć będą dopasowaniu form wsparcia do indywidualnej sytuacji osób zamieszkujących (w szczególności matek z dziećmi).

Lubelskie pomaga Ukrainie

Sytuacja związana z napływem osób uciekających z Ukrainy wymaga zapewnienia

im miejsca do życia i dostępu do podstawowych usług społecznych. Pomoże w tym adaptacja budynku mieszczącego się przy ul. Zagłoby 8 w Zamościu. To tam powstaje tymczasowe miejsce pobytu i wsparcia dla osób, które uciekły z Ukra-

iny po napaści Rosji na Ukrainę (po 24 lutego 2022 r.)

Obiekt jest własnością Samorządu Województwa Lubelskiego i ostatnio nie był użytkowany.

Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski (z lewej) i Małgorzata Romanko, dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w rozmowie z przedstawicielami Przedsiębiorstwa Wielobranżowego BUD MAT z Zamościa

Inwestycja za pieniądze z UE

Początkowo, projekt opiewał na kwotę ponad 5 mln zł, z czego blisko 5 mln zł stanowiły pieniądze pochodzące z Funduszy Europejskich. Jednak 27 lutego 2023 r. kwota dofinansowania z UE wzrosła do nieco ponad 6 mln zł, a wartość całego projektu wyniosła ponad 6,1 mln zł. Unijne dofinansowanie projektu stanowi więc 99% całkowitej wartości inwestycji.

Święto Funduszy i ich beneficjentów

Wielkimi krokami zbliża się kolejna edycja Dni Otwartych Funduszy Europejskich (DOFE). Będzie to jubileuszowa X edycja tego święta. Przy tej okazji DOFE wraca do swojego wiosennego terminu. Jeśli zrealizowaliście projekt ze środków unijnych, zgłoście swój udział w święcie.

DNI OTWARTE Funduszy Europejskich

12-14 maja 2023 r.

Czym są Dni Otwarte Funduszy Europejskich

To największa impreza związana z Funduszami Europejskimi w Polsce. Organizujemy ją, by pokazać, jak wiele w Polsce zmieniły unijne dotacje. To przede wszystkim okazja do zaprezentowania osiągnięć firm i instytucji, które skorzystały z unijnych pieniędzy. Jak co roku, zapraszamy więc wszystkich Beneficjentów Funduszy Europejskich do udziału w wydarzeniu. Skorzystajcie ze specjalnej możliwości prezentacji swoich sukcesów.

Dołącz do nas

W tym roku z beneficjentami unijnych funduszy spotkamy się już w dniach 12-14 maja. Jeżeli otrzymałeś środki z Funduszy Europejskich na realizację projektu, przyłącz się do wspólnego świętowania Dni Otwartych – otwórz swoją siedzibę, udostępnij za darmo bądź ze zniżką to, co oferujesz na co dzień, albo pokaż swój projekt w przestrzeni wirtualnej.

Jak skorzystać?

Podobnie jak w latach ubiegłych, także i teraz wspólnie z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej (koordynatorem akcji ogólnopolskiej) zachęcamy do organizacji wydarzeń prezentujących projekty beneficjentów Funduszy Europejskich. Beneficjenci mogą włączyć się w akcję na kilka sposobów, np.

- udostępnić swoją ofertę ze zniżką lub za darmo dla odwiedzających;
- zorganizować wydarzenia, takie jak warsztaty, webinary, spotkania, prelekcje, itp.

Każda forma aktywności będzie mile widziana – możliwość zobaczenia zaplecza teatrów, lotnisk, zakładów produkcyjnych, a nawet oczyszczalni ścieków jest świetną okazją do pokazania, jak fundusze unijne uatrakcyjniają i unowocześniają nasz kraj.

Na stronie dniotwarte.eu na bieżąco publikowane są informacje o wszystkich wydarzeniach (wraz z krótkim opisem atrakcji), w jakich można będzie uczestniczyć podczas weekendu DOFE. **Swój udział w akcji można już zgłaszać. Formularz zgłoszeniowy znajdziecie na stronie internetowej.**

Dlaczego warto?

Zależy nam na zaprezentowaniu mieszkańcom zrealizowanych przedsięwzięć. Otwórzmy więc miejsca na co dzień dla nich niedostępne lub zaproponujmy w tych dniach zniżki na oferowane przez Państwa usługi.

Udział w DOFE jest doskonałą okazją do promocji Waszych projektów i ich rezultatów. Pokażcie przy tym dobre pomysły na wykorzystanie unijnych pieniędzy. Takie, które mogą stać się dla innych inspiracją do sięgnięcia po Fundusze Europejskie.

***

W przypadku jakichkolwiek pytań prosimy o kontakt:

– e-mail:

Marta Jankowska-Wójtowicz:
marta.jankowska@lubelskie.pl,

Magdalena Lis:

magdalena.lis@lubelskie.pl.

– telefon: 81 44 16 771

Na tegoroczne święto Funduszy Europejskich zapraszamy Was 14 maja do Janowa Lubelskiego. Bezpłatnie wejście na teren ZOOM NATURY i będziecie mogli skorzystać z dziesiątek atrakcji które przygotowaliśmy. Oto niektóre z nich:

- występy lokalnych grup muzycznych i tanecznych;
- stoiska Beneficjentów Funduszy Europejskich;
- konkursy wiedzy o UE i FE;
- gry i zabawy dla najmłodszych, w tym pokazy magii, malowanie twarzy i eco warsztaty;
- zwiedzanie Laboratoriów Wiedzy
- warsztat tematyczny „Egzotyczne zwierzęta” połączony z informacjami nt. Funduszy Europejskich
- projekcje filmowe
- gry i zabawy na terenie Parku Kreatywnego

Imprezę zakończą koncerty gwiazd polskiej estrady: Kamiła Bednarka i zespołu Lemon i specjalny pokaz laserowy.

Lubelskie Pięknieje.

IV edycja konkursu plastycznego

Jeśli jesteś uczniem szkoły podstawowej i lubisz rysować, malować, a przy okazji chcesz zdobyć atrakcyjne nagrody, to ten konkurs jest właśnie dla Ciebie!

Zasady są proste

Wystarczy, że narysujesz, namalujesz czy wykleisz pracę konkursową w formacie A3 i pokażesz nam jak Twoimi oczami zmieniła się Twoja okolica dzięki pieniądżom z Unii Europejskiej, a potem wyślesz nam swoją pracę. Technika jest dowolna, wszystko zależy od Twojej kreatywności (z wyłączeniem prac przestrzennych).

Szczegółowe informacje

Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół podstawowych z woj. lubelskiego w dwóch kategoriach wiekowych:

- klasy I-IV,
- klasy V-VIII.

W każdej z kategorii Jury konkursowe wyłoni 3 laureatów, których prace charakteryzować się będą oryginalnością, pomysłowością, estetyką oraz zgodnością z tematyką konkursu.

Laureaci otrzymają nagrody rzeczowe w formie materiałów plastycznych, a także vouchery i bilety do odwiedzenia ciekawych miejsc dofinansowanych z Funduszy Europejskich w województwie lubelskim. Dodatkowo Jury przyzna także po 10 wyróżnień w obu kategoriach, tj. w sumie 20 równorzędnych nagród rzeczowych,

w tym m.in. materiały plastyczne i vouchery.

Na prace czekamy do **30 czerwca 2023 r.**

Dni Otwarte Funduszy Europejskich

Konkurs wpisuje się w tegoroczne obchody X – jubileuszowej- edycji Dni Otwartych Funduszy Europejskich (DOFE). DOFE to największa impreza związana z Funduszami Europejskimi w Polsce. Organizowana jest co roku, by pokazać, jak wiele w Polsce i w poszczególnych regionach, zmieniły środki unijne. Już dziś zapraszamy Was do Janowa Lubelskiego, gdzie 14 maja odbędzie się finał Dni Otwartych Funduszy Europejskich. W Zoom Natury będziemy wspólnie się bawić i poznawać ciekawostki z życia zwierząt, a wieczorem zapraszamy na koncerty: Kamila Bednarka i zespołu Lemon oraz pokaz laserowy.

Zachęcamy do udziału wszystkich chętnych. Czekają atrakcyjne nagrody!

Szczegółowe informacje i Regulamin konkursu.

Nie tylko „Puls Regionu”

Postuchaj

Podcasty

Reportaż

Magazyn Lubelskie Fundusze Europejskie

Zobacz

Prawdziwe historie

Inwestycje

LUBELSKIE PIĘKNIEJE!

JAK FUNDUSZE EUROPEJSKIE ZMIENIAJĄ TWOJĄ OKOLICĘ

KONKURS PLASTYCZNY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Termin składania prac
30 czerwca 2023 roku

 /FunduszeEuropejskieLubelskiego

 /fedlalubelskiego

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

Główny Punkt Informacyjny w Lublinie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 68 64, (81) 441 68 65
e -mail: kontakt@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Partyzantów 3, 22–400 Zamość
tel.: (84) 63 80 267
e -mail: zamosc@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Mickiewicza 37, p. 112, 22–100 Chełm
tel.: (82) 56 51 921, 514 924 194
e -mail: chelm@feu.lubelskie.pl

Departament Zarządzania Programami Regionalnymi   pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e -mail: drpo@lubelskie.pl

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego   pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 65 75, fax: (81) 441 65 76
e -mail: defrr@lubelskie.pl

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego   pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Czechowska 19, 20–072 Lublin
tel.: (81) 441 68 43, fax: (81) 441 68 53
e -mail: efs@lubelskie.pl

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie   pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Wojciechowska 9a, 20–704 Lublin tel.: (81) 462 38 12, (81) 462 38 31
fax: (81) 462 38 40
e -mail: lawp@lubelskie.pl

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie   pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Obywatelska 4, 20–092 Lublin
tel.: (81) 463 53 63
e -mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Biuro Certyfikacji   pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 65 82, fax: (81) 441 65 79
e -mail: certyfikacja@lubelskie.pl

Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich   pon. 7:30–17:30; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3, 20–151 Lublin
tel.: (81) 478 13 31, fax: (81) 478 13 32
e -mail: rzecznikrpo@lubelskie.pl

